

Prawo udziału w głosowaniu w wyborach do Sejmu i Senatu w dniu 25 października 2015 roku.

Prawo udziału w głosowaniu (prawo wybierania) w wyborach do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej ma obywatel polski, który:

- najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat,
- nie został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
- nie został ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu,
- nie został pozbawiony praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu,
- jest wpisany do stałego rejestru wyborców gminy Komprachcice (tzn. posiada na terenie gminy zameldowanie na pobyt stały i nie wpisał się do rejestru wyborców w innej gminie albo został wpisany do rejestru wyborców na pisemny wniosek na podstawie decyzji Wójta Gminy Komprachcice).

Głosowanie w miejscu pobytu stałego oraz czasowego, po dopisaniu do spisu wyborców na wniosek wyborcy.

Głosowanie w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

Wyborca zameldowany na pobyt stały na terenie gminy Kłoczew, który nie złożył wniosku o wpisanie do stałego rejestru wyborców w innej gminie oraz wyborca wpisany do rejestru wyborców na własny wniosek, zostanie wpisany z urzędu do spisu wyborców sporządzanego dla obwodu głosowania właściwego dla jego miejsca zamieszkania.

Można być wpisany tylko do jednego spisu wyborców.

Głosowanie w innym obwodzie niż właściwy dla miejsca stałego zamieszkania.

Głosowanie w wybranym przez siebie obwodzie (lokalu wyborczym), w tym w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wyborca wpisany do rejestru wyborców gminy Kłoczew może głosować w wybranym przez siebie lokalu wyborczym na terenie gminy Kłoczew (innym niż właściwy dla jego miejsca stałego zamieszkania) jeżeli złoży pisemny wniosek o dopisanie do spisu wyborców.

Wyborca przebywający czasowo na terenie gminy Kłoczew w dniu wyborów może głosować na terenie gminy Kłoczew jeżeli złoży pisemny wniosek o dopisanie do spisu wyborców.

Wniosek składa się w Urzędzie Gminy Kłoczew, najpóźniej w 5. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 20 października 2015 r.

Wniosek o dopisanie do spisu wyborców (do pobrania na dole strony):

Wniosek może dotyczyć lokalu wyborczego, w tym lokalu przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych o numerach 1, 3, 7.

Wniosek musi zostać sporządzony na piśmie, podpisany przez wyborcę i osobiście przekazany w oryginale lub w inny sposób doręczony do Urzędu (np. za pośrednictwem innej osoby, poczty, kuriera lub złożony w biurze podawczym Urzędu). Datą złożenia wniosku jest data wpływu tego wniosku do Urzędu a nie data jego nadania (art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego).

Wniosek może być też przesłany w formie elektronicznej – o ile podpisany jest podpisem użytkownika posiadającego profil zaufany platformy ePUAP lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Niedopuszczalne jest natomiast doręczenie wniosku w formie kserokopii lub skanu za pośrednictwem odpowiednio faksu lub poczty elektronicznej niepodpisanej we wskazany wyżej sposób.

Żołnierze pełniący zasadniczą lub okresową służbę wojskową oraz pełniący służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych lub odbywający ćwiczenia i przeszkolenie wojskowe, ratownicy odbywający zasadniczą służbę w obronie cywilnej poza miejscem stałego zamieszkania, policjanci z jednostek skoszarowanych, funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej pełniący służbę w systemie skoszarowanym, którzy chcą wziąć udział w głosowaniu w miejscu odbywania służby na terenie gminy Komprachcice, powinni złożyć wniosek o dopisanie do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie.

Wniosek składa się w Urzędzie Gminy Kłoczew od dnia 4 października 2015 r. do dnia 11 października 2015 r. (termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego). Osoby, które przybyły do miejsca zakwaterowania po tym terminie mogą złożyć wniosek **najpóźniej w 2. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 23 października 2015 r.**

Wyborca dopisany do spisu wyborców na własny wniosek zostanie z urzędu skreślony ze spisu w miejscu stałego zamieszkania.

Wpis do rejestru wyborców:

Z wnioskiem o wpisanie do rejestru wyborców mogą wystąpić:

- wyborcy stale zamieszkali na terenie gminy Kłoczew bez zameldowania na pobyt stały,
- wyborcy nigdzie niezamieszkali, stale przebywający na terenie gminy Kłoczew,
- wyborcy stale zamieszkali na terenie gminy Kłoczew pod innym adresem niż adres zameldowania na pobyt stały w gminie Kłoczew.

Z uwagi na to, że zgodnie z art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego przed wydaniem decyzji o wpisaniu do rejestru wyborców Wójt Gminy Kłoczew jest obowiązany sprawdzić, czy osoba wnosząca wniosek spełnia warunki stałego zamieszkania na terenie gminy Komprachcice należy przedstawić dowody potwierdzające stałe zamieszkiwanie np. zameldowanie na pobyt czasowy, tytuł prawny do lokalu (akt własności, umowę najmu), rachunki za prąd, gaz dotyczące przedmiotowego lokalu, zeznania świadków. W przypadku powoływania się na zeznania świadków należy stawić się w Urzędzie ze wskazanymi świadkami w celu ich przesłuchania do protokołu.

Do wniosku o wpisanie do rejestru wyborców należy załączyć:

- pisemną deklarację, w której wnioskodawca podaje swoje obywatelstwo i adres stałego zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- kserokopię ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość wyborcy.

W imieniu Wójta Gminy Kłoczew wnioski o wpisanie do rejestru wyborców przyjmuje Ewidencja Ludności – Rejestr Wyborców mieszczący się w budynku Urzędu Gminy Kłoczew USC, ul. Długa 67 pokój nr 2.

Wniosek o wpisanie do rejestru wyborców oraz deklaracja zawierająca informacje niezbędne do wpisania do rejestru wyborców:

Przepisy nie wskazują terminu, do którego najpóźniej wniosek o wpisanie do rejestru wyborców musi zostać złożony, aby wyborca mógł wziąć udział w wyborach. Jednakże należy mieć na uwadze, że Wójt Gminy Kłoczew ma 3 dni na rozpatrzenie wniosku.

Głosowanie na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania.

Wyborca, który zamierza zmienić miejsce pobytu przed dniem wyborów może otrzymać **zaświadczenie o prawie do głosowania**. Z zaświadczeniem takim można głosować w dowolnym obwodzie głosowania w kraju, za granicą lub na polskim statku morskim.

Wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania składa się w Urzędzie Gminy Kłoczew, jeżeli wyborca będzie ujęty w spisie wyborców gminy Kłoczew, **najpóźniej w 2. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 23 października 2015 r.**

Wniosek można składać pisemnie, telefaksem numer faksu 25/7543199 lub w formie elektronicznej na adres gmina@kloczew.pl

Zaświadczenie o prawie do głosowania osoba uprawniona do udziału w wyborach może odebrać tylko osobiście lub przez upoważnioną pisemnie osobę.

Zaświadczenie o prawie do głosowania jest sporządzane po stawieniu się w Urzędzie wyborcy lub jego pełnomocnika. Dlatego w przypadku osobistego odbioru zaświadczenia wcześniejsze nadesłanie wniosku o jego wydanie, np. elektronicznie nie przyspieszy załatwienia sprawy.

Do odbioru zaświadczenia wyborca może upoważnić inną osobę. Wówczas wyborca sporządza wniosek o wydanie zaświadczenia i upoważnienie (może to być jeden dokument), w którym wskazuje swoje imię (imiona) i nazwisko oraz numer PESEL, a także dane osoby upoważnionej do odebrania zaświadczenia.

Wyborca, któremu wydano zaświadczenie o prawie do głosowania zostanie z urzędu skreślony ze spisu wyborców gminy Komprachcice.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby nie utracić zaświadczenia o prawie do głosowania.

W przypadku jego utraty, niezależnie od przyczyny, nie będzie możliwe otrzymanie kolejnego zaświadczenia, ani wzięcie udziału w głosowaniu w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

Głosowanie w szpitalach, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych

Wyborcy, którzy będą przebywać w dniu wyborów w szpitalach, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych zostaną wpisani do spisów wyborców sporządzonych dla obwodów głosowania utworzonych w tych jednostkach i będą mogli głosować w tych obwodach. Dyrektor jednostki powiadomi osoby przebywające w jednostce o umieszczeniu ich w spisie wyborców.

Wyborcy wpisani do spisu wyborców w wyżej wymienionych jednostkach zostaną z urzędu skreśleni ze spisu w miejscu stałego zamieszkania.

Osoby, które przybędą do wyżej wymienionych jednostek w dniu wyborów, będą mogły głosować w obwodach utworzonych w tych jednostkach **tylko na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania.**

Głosowanie w kraju wyborców stale zamieszkałych za granicą.

Wyborca stale zamieszkały za granicą, który będzie przebywał w Polsce w dniu wyborów, może wziąć udział w głosowaniu w dowolnym obwodzie głosowania, jeśli przedłoży obwodowej komisji wyborczej ważny polski paszport oraz dokument potwierdzający, że stale zamieszkuje za granicą. Dokumentem takim może być np. karta stałego pobytu, dokument potwierdzający zatrudnienie za granicą lub dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania ze świadczeń ubezpieczenia społecznego za granicą. Na tej podstawie obwodowa komisja wyborcza dopisze taką osobę do spisu wyborców, zaznaczając to w paszporcie przez odciski pieczęci komisji i wpisanie daty na ostatniej stronie przeznaczonej na adnotacje wizowe.

Wyborca stale zamieszkały za granicą może również głosować na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania wydanego przez konsula, o ile został na swój wniosek wpisany do spisu wyborców w obwodzie głosowania utworzonym za granicą.

Głosowanie korespondencyjne.

Głosować korespondencyjnie na terenie gminy Kłoczew mogą tylko wyborcy **wpisani tu do stałego rejestru wyborców** tj. posiadający zameldowanie na pobyt stały, którzy nie wpisali się do rejestru wyborców w innej gminie albo zostali wpisani do rejestru wyborców na swój wniosek na podstawie decyzji Wójta Gminy.

Wyborcy wpisani do rejestru wyborców na terenie gminy Kłoczew **przebywający za granicą nie mogą głosować korespondencyjnie.** Zamiar głosowania korespondencyjnego mogą zgłosić **tylko konsulowi.**

Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez wyborcę Wójtowi Gminy Kłoczew **najpóźniej w 13. dniu przed dniem wyborów** tj. do **12 października 2015 r.** (termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego).

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem numer faksu 25/7543199 lub w formie elektronicznej na adres gmina@kloczew.pl. Powinno ono zawierać nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL wyborcy, oświadczenie o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców gminy Kłoczew, oznaczenie wyborów, których dotyczy zgłoszenie, a także wskazanie adresu, na który ma być wysłany pakiet wyborczy (może to być tylko adres w Polsce) albo deklarację osobistego odbioru pakietu wyborczego w Urzędzie Gminy Kłoczew. W zgłoszeniu wyborca może zażądać przesłania mu wraz z pakietem wyborczym nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

W imieniu Wójta Gminy Kłoczew wnioski o zamiarze głosowania korespondencyjnego przyjmuje Pełnomocnik Wyborczy – Sekretarz Gminy Kłoczew pokój nr 5.

Wyborca zostanie skreślony ze spisu w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania i ujęty w spisie wyborców w obwodzie głosowania właściwym dla obwodowej komisji wyborczej, wyznaczonej dla celów głosowania korespondencyjnego tj. komisji mającej siedzibę w lokalu przystosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wyborca, nie później niż 7. dnia przed dniem wyborów, otrzyma z Urzędu Gminy Kłoczew pakiet wyborczy, który zostanie doręczony wyłącznie do rąk własnych wyborcy, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość i pisemnym pokwitowaniu odbioru.

Jeżeli wyborca we wniosku zadeklarował osobisty odbiór pakietu wyborczego, pakiet ten we wskazanym terminie (po wydrukowaniu kart do głosowania) będzie możliwy do odebrania w Urzędzie Gminy Kłoczew Dział Ewidencji Ludności pokój nr 2.

Jeżeli wyborca nie może potwierdzić odbioru, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wskaże odbierającego i przyczynę braku jego podpisu.

W przypadku nieobecności wyborcy pod wskazanym adresem doręczający umieści zawiadomienie o terminie powtórnego doręczenia w skrzynce na listy lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania. Termin powtórnego doręczenia nie może być dłuższy niż 3 dni od dnia pierwszego doręczenia.

W skład pakietu wyborczego przekazywanego wyborcy wchodzi: koperta zwrotna, karta do głosowania, koperta na kartę do głosowania, oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania, instrukcja głosowania korespondencyjnego i ewentualnie nakładka na kartę do głosowania sporządzona w alfabecie Braille'a — jeżeli wyborca zażądał jej przesłania.

Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „x” są dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.

Po oddaniu głosu kartę do głosowania należy umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Niezaklejenie koperty na kartę do głosowania spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**

Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji wyborczej.

Do koperty zwrotnej należy także włożyć oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu. **Przed włożeniem oświadczenia do koperty należy wpisać na nim miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać. Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**

Kopertę zwrotną należy zakleić i nadać na adres obwodowej komisji wyborczej za pośrednictwem **Poczty Polskiej**, która została wyznaczona na operatora do obsługi głosowania korespondencyjnego.

Przedstawiciel **Poczty Polskiej** odbiera zamkniętą kopertę zwrotną od wyborcy na podstawie okazanego dokumentu tożsamości:

- Najpóźniej w dniu **22 października 2015 r.** – w placówce Poczty Polskiej usytuowanej w Kłoczewie,
- Najpóźniej w dniu **21 października 2015 r.** – w dowolnej placówce Poczty Polskiej na terenie kraju.

Oznacza to, że wyborca musi osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do placówki Poczty Polskiej okazując przy nadaniu przesyłki dokument tożsamości.

Wyborca może przed dniem głosowania osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do Urzędu Gminy Kłoczew (w godzinach pracy Urzędu) lub w dniu głosowania, **do czasu jego zakończenia**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną **do obwodowej komisji wyborczej, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej, gdzie został wpisany do spisu wyborców. Nie zawsze jest to komisja właściwa ze względu na adres stałego zamieszkania wyborcy.**

Głosować korespondencyjnie **nie mogą wyborcy** umieszczeni w spisach wyborców w: obwodach głosowania utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych oraz domach studenckich, a także w obwodach na polskich statkach morskich, a ponadto **wyborcy, którzy udzielili pełnomocnictwa do głosowania.**

W przypadku gdy wyborca zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, wyborcy temu nie wydaje się zaświadczenia o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów po wysłaniu do wyborcy pakietu wyborczego, chyba że zwrócił on pakiet wyborczy w stanie nienaruszonym.

Dopisywanie wyborców do spisów w dniu głosowania.

W dniu wyborów obwodowe komisje wyborcze dopisują do spisu wyborców jedynie tych wyborców, którzy:

- przedłożą zaświadczenie o prawie do głosowania,
- zostali pominięci w spisie, jeżeli udokumentują, że stale zamieszkują na terenie danego obwodu głosowania, a Urząd Gminy Kłoczew potwierdzi, że nie otrzymał

zawiadomienia o utracie przez nich prawa wybierania lub o wpisaniu do spisu wyborców w innym obwodzie,

- są obywatelami polskimi stale zamieszkującymi za granicą i głosują w kraju na podstawie ważnego polskiego paszportu,
- zostali skreśleni ze spisu dla danego obwodu głosowania w związku z wpisaniem do spisu wyborców w szpitalu, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym lub areszcie śledczym, **jeżeli udokumentują, że opuścili tę palcówkę przed dniem wyborów**,
- chcą głosować w obwodzie utworzonym w zakładzie opieki zdrowotnej, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym lub areszcie śledczym, a przybyli do tej jednostki przed dniem wyborów.

Udostępnienie spisów wyborców.

W okresie między 4 października 2015 r. a 19 października 2015 r. (termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego). każdy wyborca może sprawdzić w Urzędzie Gminy Kłoczew czy został uwzględniony w spisie wyborców.

Udostępnienie spisu wyborców następuje na pisemny wniosek wyborcy zawierający dane osobowe umożliwiające odnalezienie wyborcy w spisie tj. imię (imiona), nazwisko oraz adres

Wnioski o udostępnienie spisu wyborców można składać w Urzędzie Gminy Kłoczew Ewidencja Ludności pokój nr 2.